

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Встановлення відповідності умов контрольованих операцій із сировинними товарами принципу «витягнутої руки»

Практичні питання застосування Порядків

23 вересня 2021 року

Мета розробки та практична цінність проєкту

Проект Порядків

1. Розроблено на основі рекомендацій Настанов ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових адміністрацій (2017), які є загальновизнаними рекомендаційно-методичними матеріалами в галузі податкового регулювання трансфертного ціноутворення у міжнародній практиці, та спрямований на забезпечення ефективної та практичної реалізації положень Кодексу щодо сировинних товарів.
2. Метою розроблення є врегулювання методологічних аспектів встановлення відповідності умов контрольованих операцій щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки» відповідно до вимог та методів, передбачених статтею 39 Податкового кодексу України.
3. Після набрання чинності встановлення відповідності умов контрольованих операцій із сировинними товарами принципу «витягнутої руки» повинно здійснюватися платниками податків і контролюючими органами з урахуванням відповідних вимог.
4. Запроваджується низка методологічних правил, які дозволяють
 - ✓ платникам податків, які беруть участь у контрольованих операціях із сировинними товарами, правильно визначати обсяг оподатковуваного прибутку відповідно до принципу «витягнутої руки»;
 - ✓ контролюючому органу якісно здійснювати податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки», що повинно забезпечити ефективну та практичну реалізацію положень Кодексу щодо сировинних товарів, ефективність боротьби з ухиленням від оподаткування, стабільність та довіру платників податків до контролюючого органу.

Перша група

1. Структура та окремі елементи Порядку, нормативно-правовий базис;
2. Пріоритетність методу порівняльної неконтрольованої ціни
3. Визначення дати ціноутворення (повідомлення)
4. Визначення ціни співставної неконтрольованої операції, випадки застосування діапазону цін
5. Питання вибору та застосування зовнішніх джерел інформації

Друга група

1. Визначення та внесення коригувань зіставності для цілей методу порівняльної неконтрольованої ціни;
2. Інші методи трансфертного ціноутворення;
3. Встановлення комерційних та/або фінансових умов з метою точного визначення контрольованої операції та зіставності (питання функціонального аналізу);
4. Вибір сторони, що досліджується, вибір показника рентабельності;
5. Коригування суми оборотного капіталу.

Визначення економічних умов діяльності сторін операції (в т.ч. дослідження комерційної раціональності контрольованої операції).

Пріоритетність методу порівняльної неконтрольованої ціни

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Метод ПНЦ, як правило, найбільш точно відображає вартість сировинних товарів, які використовуються в таких операціях, оскільки з більшою ймовірністю буде відображено вартість, створювану в результаті видобутку та виробництва сировинних товарів, що виникають в результаті діяльності в гірничодобувній промисловості і пов'язаній з нею діяльністю з переробки, або вартість, створювану в результаті виробництва сільськогосподарської продукції або продукції, одержуваної з неї.

Для контрольованих операцій із сировинними товарами встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» за методом порівняльної неконтрольованої ціни є обов'язковим

Наприклад, **методи, засновані виключно на аналізі рентабельності** деяких конкретних функцій, що здійснюються в цьому процесі, можуть не враховувати вартість конкретних активів, які використовуються в поєднанні з деякими чинниками зіставності, такими як цінні землі, які використовуються для виробництва сільськогосподарських, або вартість ліцензії на видобування корисних копалин, яка дозволяє її власнику видобувати таку корисну копалину.

Вартість таких сировинних товарів залежить не тільки від функцій, які виконуються сторонами операції, але і від самостійної цінності фактичного товару, яка пов'язана з його базовими характеристиками, що не можуть бути належним чином враховані в інших методах трансфертного ціноутворення.

Крім того, між виробниками таких товарів і закупівельними організаціями можуть сформуватися особливі відносини, які можуть бути прирівняні до цінних відносин з постачальниками, які також можуть представляти собою цінні активи, що мають значення для аналізу зіставності.

Принцип «витягнутої руки» для операцій із сировинними товарами – за методом ПНЦ

39.3.3.4. Для контрольованих операцій з сировинними товарами встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» здійснюється за методом порівняльної неконтрольованої ціни.

Для цілей цього підпункту **під сировинними товарами розуміються товари, для яких непов'язані особи у якості орієнтира (еталона) для встановлення ціни неконтрольованих операцій використовують котирувальні ціни.** Перелік сировинних товарів визначається Кабінетом Міністрів України.

Під час застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни для контрольованих операцій із сировинними товарами порівняння ціни контрольованої операції може проводитись із ціною зіставних неконтрольованих операцій, які фактично здійснені платником податків або іншими особами з непов'язаними особами, та/або з котирувальними цінами.

У разі використання ціни неконтрольованих операцій у якості зіставної для контрольованої операції, такі неконтрольовані операції повинні бути регулярними, з декількома контрагентами та в обсягах, співставних тим, які використовувались у контрольованій операції.

Котирувальні ціни, які використовуються для порівняння з цінами контрольованих операцій, мають відповідати умовам зіставності, визначеним підпунктом 39.2.2 пункту 39.2 цієї статті. У разі наявності між умовами контрольованої операції та умовами неконтрольованих операцій або умовами, що визначають котирувальну ціну на сировинні товари, значних відмінностей, що суттєво впливають на ціну угод із сировинними товарами, **здійснюються відповідні коригування.**

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, оприлюднює рекомендований (невиключний) перелік джерел інформації для отримання котирувальних цін на своєму офіційному веб-порталі до початку звітного року.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, може визначати відповідно до вимог та методів, передбачених статтею 39 цього Кодексу, **окремі порядки встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки».** Такі порядки та зміни до них повинні бути затверджені до 1 липня поточного року та набирають чинності не раніше ніж з 1 січня року, наступного за роком їх затвердження. У разі затвердження таких порядків, встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» для контрольованих операцій з сировинними товарами здійснюється платниками податків і контролюючими органами з урахуванням вимог відповідного порядку.

Принципи застосування методу ПНЦ

1. Загальні вимоги щодо встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» за методом порівняльної неконтрольованої ціни визначені в підпункті 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 Кодексу, а спеціальні правила, які застосовуються для операцій із сировинними товарами, – в підпункті 39.3.3.4 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 Кодексу.
2. Під час застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни для контрольованих операцій із сировинними товарами порівняння ціни контрольованої операції може проводитись із:
 - ціною зіставних неконтрольованих операцій, які фактично здійснені платником податків або іншими особами (його контрагентами – сторонами контрольованої операції) із непов'язаними особами (внутрішніми зіставними операціями), та/або
 - із котирувальними цінами (зовнішніми зіставними операціями).
3. У разі використання цін неконтрольованих операцій в якості внутрішніх зіставних для контрольованої операції, такі неконтрольовані операції повинні бути регулярними, з декількома контрагентами та в обсягах, зіставних тим, які використовувались у контрольованій операції.
4. Внутрішні та зовнішні зіставні операції, які використовуються для порівняння з цінами контрольованих операцій, мають відповідати умовам зіставності, зокрема таким, як характеристика сировинних товарів, стала практика відносин та умови договорів, економічні умови діяльності сторін операції.

Дослідження комерційної раціональності контрольованої операції

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Встановлення комерційної раціональності контрольованої операції

з урахуванням альтернативних варіантів здійснюється контролюючим органом відповідно до підпункту 39.2.2.12 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 Кодексу.

При визначенні альтернативних варіантів для операції, реально доступних для кожної із сторін угоди, необхідно враховувати, чи були інші реалістичні варіанти, доступні для будь-якої із сторін, що привели б до вигіднішого економічного ефекту, якби ця сторона уклала угоду із непов'язаними особами замість укладання угоди із пов'язаними особами.

Можливі ситуації:

- а. Аналіз цін виробника на один і той же товар на базисі поставки EXW («Франко завод», з урахуванням корегувань, передбачених цим Порядком) показує, що в досліджуваному періоді ціни товарів для внутрішнього ринку перевищують ціни для трейдера – нерезидента (пов'язаної особи), який здійснює поставки на міжнародні ринки. В даному випадку потребує вивчення комерційна раціональність такої поведінки.
- б. Якщо обсяг виробництва товару, при якому досягається ефект від масштабу, істотно перевищує внутрішній попит, і при цьому попит нееластичний за ціною, то збільшення обсягів експортних поставок за рахунок зниження ціни може знизити середні витрати виробництва і реалізації товару. Якщо ж, ті чи інші характеристики товарного ринку не свідчать про економічні причини такого ціноутворення, то така контрольована операція платника податків, може бути розглянута на предмет її комерційної раціональності.

Обов'язок доведення обставин покладається на контролюючий орган!

Визначення дати ціноутворення

1. Особливо важливим фактором для операцій із сировинними товарами є дата ціноутворення, узгоджена сторонами контрольованої операції.
2. Для цього платник податків, що здійснює контрольовані операції із сировинними товарами, повідомляє центральний орган виконавчої влади, що реалізує податкову політику, про укладення відповідного договору (контракту) за формою та в порядку, передбаченими підпунктом 39.3.3.3 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 Кодексу.
3. Якщо сировинні товари є базовим активом форвардного або ф'ючерсного контракту, то інформація про тип контракту зазначається у всіх відповідних графах повідомлення.
4. Направлення платником такого повідомлення є підтвердженням того, що узгодження суттєвих умов договору (контракту), зокрема характеристик та ціни товарів, обсягу, умов постачання, оплати та відповідальності, здійснювалося сторонами контрольованої операції на момент укладення такої угоди.

Якщо контракт було укладено на поставку сировинного товару на конкретну віддалену майбутню дату, або на багаторазові або довгострокові поставки сировинного товару, і платник податків виконує вимоги щодо подання зазначеного повідомлення, особливу увагу слід приділити механізму визначення ціни для такої віддаленої майбутньої дати чи довгострокової поставки сировинного товару та встановити чи відповідає механізм ціноутворення звичайній ринковій практиці у відповідний момент часу для відповідного сировинного товару.

При аналізі цього механізму ціноутворення слід належним чином враховувати ринкову інформацію, що оприлюднюється, та тенденції, які спостерігаються, а також економічні прогнози, наявні на момент укладення таких контрактів.

Якщо такі механізми ціноутворення відрізняються від звичайних ринкових практик, мають дотримуватися положення щодо встановлення комерційної раціональності контрольованої операції

OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017

2.18 Subject to the guidance in paragraph 2.2 for selecting the most appropriate transfer pricing method in the circumstances of a particular case, the CUP method would generally be an appropriate transfer pricing method for establishing the arm's length price for the transfer of commodities between associated enterprises.

The reference to “commodities” shall be understood to encompass physical products for which a quoted price is used as a reference by independent parties in the industry to set prices in uncontrolled transactions.

The term “quoted price” refers to the price of the commodity in the relevant period obtained in an international or domestic commodity exchange market. In this context, a quoted price also includes prices obtained from recognised and transparent price reporting or statistical agencies, or from governmental price-setting agencies, where such indexes are used as a reference by unrelated parties to determine prices in transactions between them.

Податковий кодекс України

(зі змінами та доповненнями внесеними
Законом України від 16 січня 2020 року № 466-ІХ)

39.3.3.4. Для контрольованих операцій з сировинними товарами встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" здійснюється за методом порівняльної неконтрольованої ціни.

Для цілей цього підпункту під сировинними товарами розуміються товари, для яких непов'язані особи у якості орієнтира (еталона) для встановлення ціни неконтрольованих операцій використовують котирувальні ціни. Перелік сировинних товарів визначається Кабінетом Міністрів України.
<...>

14.1.94-1. котирувальні ціни (для цілей статті 39 цього Кодексу) – ціни на сировинний товар у відповідний період, отримані на міжнародному ринку товарів, які включають, зокрема, результати біржових торгів, ціни, отримані з визнаних агентств із прозорою звітністю щодо цін, статистичних агентств або від урядових агентств із ціноутворення, де такі індекси використовуються в якості орієнтира (еталона) непов'язаними особами для визначення цін в операціях між ними.

Котирувальна ціна визначається як ціна (середня ціна) та/або діапазон цін на певну дату або період часу

Дата котирувальних цін – для цілей методу ПНЦ із сировинними товарами

39.3.3.5. Платник податків, що здійснює контрольовані операції із сировинними товарами, повідомляє центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про укладення відповідного договору (контракту) за формою та в порядку, передбаченими підпунктом 39.3.3.3 підпункту 39.3.3 цього пункту.

Направлення платником такого повідомлення є підтвердженням того, що узгодження суттєвих умов договору (контракту), зокрема характеристик та ціни товарів, обсягу, умов постачання, оплати та відповідальності, здійснювалося сторонами контрольованої операції на момент укладення такої угоди.

Якщо інформація, зазначена у повідомленні, узгоджується із фактичною поведінкою сторін або з іншими фактами контрольованої операції, порівняння ціни контрольованої операції з котирувальними цінами проводиться на найближчу дату до дати ціноутворення, узгодженої сторонами контрольованої операції.

39.3.3.6. Якщо платник податку не направить повідомлення відповідно до підпункту 39.3.3.5 підпункту 39.3.3 цього підпункту або

- інформація, зазначена в повідомленні, не відповідає договірним умовам, або
- сторонами операції після направлення повідомлення будуть внесені зміни до умов договору (контракту) щодо характеристик, ціни, загальної вартості, кількості та обсягу товарів, умов постачання та оплати, відповідальності сторін, або
- умови такого договору (контракту) не узгоджуються з фактичною поведінкою сторін операції та фактичними умовами її проведення,

контролюючий орган проводить порівняння ціни контрольованої операції з котирувальними цінами на дату переходу права власності предмета контрольованої операції або дату відвантаження товару згідно з товарно-транспортним документом (коносамент або інший документ залежно від транспортного засобу) відповідно до умов та фактичних обставин здійснення такої контрольованої операції.

Діапазон котирувальних цін – для цілей методу ПНЦ із сировинними товарами

39.3.3.7. У разі якщо для порівняння ціни контрольованої операції із сировинними товарами використовувався **діапазон котирувальних цін**, зазначений у джерелі інформації, мінімальне та максимальне значення такого діапазону відповідає мініимальному та максимальному значенню діапазону цін для цілей підпункту **39.3.2.3** підпункту 39.3.2 пункту 39.3 та підпункту 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті.

У разі використання декількох діапазонів котирувальних цін проводиться розрахунок діапазону цін згідно з порядком, передбаченим абзацом четвертим підпункту 39.3.2.3 підпункту 39.3.2 цього пункту.

«2. Для визначення діапазону цін (рентабельності) використовується вибірка цін (фінансових показників) зіставних операцій, впорядкована за зростанням. Кожному значенню вибірки починаючи з мінімального присвоюється порядковий номер. Якщо вибірка містить два і більше однакових значення, до неї включаються всі такі значення. До вибірки не включається ціна (фінансовий показник) контрольованої операції.

3. Діапазон цін (рентабельності) складають значення вибірки цін (фінансових показників) зіставних операцій між нижнім та верхнім квантилем такого діапазону. Значення нижнього та верхнього квантиля є мінімальним та максимальним значенням діапазону цін (рентабельності)».

Порядок, затверджений ПКМУ від 4 червня 2015 року № 381

39.3.2.3. Якщо ціна в контрольованій операції або відповідний показник рентабельності контрольованої операції перебуває:

в межах діапазону, вважається, що умови контрольованої операції відповідають принципу «витягнутої руки»;

поза межами діапазону цін (рентабельності), розрахунок податкових зобов'язань платника податків у контрольованій операції проводиться відповідно до ціни (показника рентабельності), яка (який) дорівнює значенню медіани такого діапазону (крім випадків проведення платниками податків самостійного коригування відповідно до підпункту 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті).

Порядок розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани діапазону цін (рентабельності) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Застосування для цілей оподаткування медіани діапазону цін (рентабельності) здійснюється за умови, що це не призведе до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

Визначення дати для здійснення аналізу

Визначення дати для здійснення аналізу трансфертного ціноутворення **здійснюється з урахуванням таких особливостей:**

- 1) Інформація, зазначена у повідомленні, узгоджується із фактичною поведінкою сторін або з іншими фактами контрольованої операції?

Так

Порівняння ціни контрольованої операції з ціною зіставних неконтрольованих операцій, які фактично здійснені платником податків або іншими особами з непов'язаними особами, та/або з котирувальними цінами проводиться на найближчу дату до дати ціноутворення, узгодженої сторонами контрольованої операції

- 2) Яка дата вважається найближчою датою до дати ціноутворення (для порівняння ціни контрольованої операції з ціною зіставних неконтрольованих операцій/котирувальними цінами)?

Це дата такого узгодження, підтверджена повідомленням про укладання договору (контракту) із сировинними товарами, а у разі відсутності зіставних неконтрольованих операцій/котирувальних цін за цей день – найближча дата перед датою договору (контракту), вказаною в такому повідомленні

- 3) Методики цінового агентства передбачають особливості публікації котирувальних цін (у тому числі премій та надбавок)?

Так

Порівняння таких котирувальних цін (у тому премій та надбавок) з ціною контрольованої операції здійснюється з урахуванням цих особливостей (наприклад, премія за український залізорудний концентрат може публікуватись як диференціал до середньої ціни на залізну руду за другий місяць після дати публікації);

Визначення дати для здійснення аналізу

Визначення дати для здійснення аналізу трансфертного ціноутворення здійснюється з урахуванням таких особливостей:

- 4) контролюючий орган та платник податків проводить порівняння ціни контрольованої операції з зіставними неконтрольованими операціями/котирувальними цінами на дату переходу права власності предмета контрольованої операції або дату відвантаження товару згідно з товарно-транспортним документом (коносамент або інший документ залежно від транспортного засобу) відповідно до умов та фактичних обставин здійснення такої контрольованої операції,

якщо:

- ✓ платник податку не направить повідомлення про укладання договору (контракту), або
- ✓ інформація, зазначена в повідомленні, не відповідає договірним умовам, або
- ✓ сторонами операції після направлення повідомлення будуть внесені зміни до умов договору (контракту) щодо характеристик, ціни, загальної вартості, кількості та обсягу товарів, умов постачання та оплати, відповідальності сторін, або
- ✓ умови такого договору (контракту) не узгоджуються з фактичною поведінкою сторін операції та фактичними умовами її проведення.

(пп. 39.3.3.6 пп. 39.3.3 пп. 39.3 ст. 39 Кодексу)

- 5) На дату переходу права власності/дату відвантаження товару **відсутні** внутрішні зіставні неконтрольовані операції/котирувальні ціни?

Так

Порівняння порівняння цін проводиться на найближчу дату **перед датою** переходу права власності/відвантаження.

Як виняток, порівняння може проводитись на дату **після дати** переходу права власності/відвантаження, якщо вона найближча.

Аналіз існуючих внутрішніх зіставних операцій (за наявності)

1. При аналізі існуючих зіставних операцій враховується інформація про **зіставні неконтрольовані операції платника податків**, а також інформація про зіставні неконтрольовані операції його контрагента – сторони контрольованої операції з іншими непов'язаними особами.
2. Внутрішні зіставні операції повинні відповідати умовам, які свідчать про їх зіставність з контрольованою операцією.
3. Такі контрольовані операції мають безпосередній і більш тісний зв'язок з контрольованою операцією на відміну від зовнішніх зіставних операцій.
4. Вони **повинні бути регулярними, з декількома контрагентами та в обсягах, зіставних тими, які використовувались у контрольованій операції.**

Внутрішні зіставні операції є більш надійним та простим джерелом інформації для здійснення аналізу, оскільки така інформація є більш доступною та повною для аналізу. Наявність таких надійних внутрішніх зіставних даних щодо відповідного сировинного товару у поєднанні з доступом до іншої інформації, що має критичне значення для розрахунку необхідних коригувань для досягнення зіставності, дозволяє більш точно визначати результати дотримання принципу «витягнутої руки» і є підходом, якому слід віддавати перевагу.

Визначення потенційних зіставних операцій

Визначення доступних зовнішніх джерел інформації

1. У разі відсутності внутрішніх зіставних операцій із сировинними товарами порівняння ціни контрольованої операції може проводитись із **котирувальними цінами**. Через відсутність надійних внутрішніх зіставних даних коригування для досягнення зіставності слід проводити в обмеженому обсязі, як викладено в цьому Порядку.
2. При виборі джерела інформації **платник податків повинен вибрати те джерело інформації, яке найбільш точно відображає економічні умови здійснення відповідної операції** (наприклад, ціни на відповідних ринках для експортної операції), а також характеристики відповідного товару.
3. Контролюючий орган використовує ті самі джерела інформації, що і платник податків, якщо не доведено, що інші джерела інформації дають можливість отримати вищий рівень зіставності комерційних та фінансових умов операцій.

Визначення та внесення коригувань зіставності

Розділ	Вид коригування	Коли застосовується
2.7.1	На відмінності у характеристиках товару	У разі застосування методу ПНЦ може бути необхідним внесення коригувань, що враховують значні відмінності між характеристиками сировинних товарів, представлених у контрольованій операції та неконтрольованих операціях/котирувальних цінах.
2.7.2	На відмінності у базисі поставки товару	Можуть існувати відмінності між контрольованою та неконтрольованими операціями в залежності від місця поставки. При наявності доступних джерел інформації, які містять котирувальні ціни в тому ж місці поставки, що і контрольована операція, такі джерела інформації можуть бути більш придатними, оскільки вони зазвичай потребують менше коригувань, ніж джерела інформації, що містять котирувальні ціни з іншим місцем поставки. Якщо джерела інформації, що містять котирувальні ціни в тому ж місці поставки, що і контрольована операція, недоступні, то може знадобитися застосування котирувальних цін з різними умовами поставки, та необхідно здійснити відповідні коригування для забезпечення зіставності місця поставки
2.7.3	На відмінності у строках поставки товару	У разі наявності відмінностей у строках поставки контрольованої операції з сировинними товарами та строками поставки у зіставних операціях допускається згладжування цього фактору шляхом застосування діапазону цін за період до дати ціноутворення, узгодженої сторонами контрольованої операції та зазначеної у повідомленні, який розраховується як різниця між строком поставки зіставних операцій та фактичним строком поставки.
2.7.4	На винагороду трейдера	Якщо базис поставки контрольованої операції суттєво географічно відрізняється від базису поставки котирувальної ціни (наприклад, FOB Чорне море та CFR порт Циндао (Китай)), крім різниць в базисах поставки всередині та/або на кордонах України (наприклад, FOB/CPT Чорне море та DAP західний кордон України), та у ланцюгу постачання задіяна торгова компанія, якщо це є звичайною умовою торгівлі на цьому ринку, допускається коригування котирувальних цін на винагороду трейдера за правилами, викладеним у підрозділі 2.7.4 розділу II Порядку
2.7.5	На відмінності в умовах платежів	У разі наявності відмінностей в умовах платежів контрольованої операції з сировинними товарами та умовами платежів внутрішніх/зовнішніх зіставних операцій, здійснюється коригування з метою усунення відмінностей у вартості грошей у часі. Ці коригування повинні відображати позиції обох сторін операції , доступні їм реалістичні варіанти, а також економічні обставини в юрисдикціях, в яких вони здійснюють свою діяльність.
2.7.6	На відмінності у валюті	Відмінності у валюті ціни контрольованої операції та котирувальних цін

Внесення коригувань зіставності

Коригування відмінностей у базисі поставки

Для визначення зіставної ціни для сировинних товарів у різних географічних точках може застосовуватись метод «нетбек».

Метод «нетбек мінус»

являє собою розрахунок економічно обґрунтованого рівня ціни для контрольованої операції з використанням котирувальної ціни, визначеної для іншого базису поставки, **шляхом коригування в бік зменшення на суму логістичних витрат**, пов'язаних з доставкою товарів від базису поставки контрольованої операції до базису поставки котирувальної ціни.

В окремих випадках може здійснюватись коригування котирувальної ціни в бік зменшення на суму логістичних витрат, необхідних для доставки товарів від постачальника сировинних товарів до котирувального базису, з одночасним збільшенням на суму логістичних витрат до базису поставки контрольованої операції

Метод «нетбек плюс»

являє собою розрахунок економічно обґрунтованого рівня ціни для контрольованої операції з використанням котирувальної ціни, визначеної для іншого базису поставки, **шляхом коригування в бік збільшення на суму логістичних витрат**, пов'язаних з доставкою товарів від базису поставки котирувальної ціни до базису поставки контрольованої операції.

Коригування за методом «нетбек» **повинні підтверджуватись документами** щодо фактичних витрат, понесених платником податків або іншими особами, та/або інформацією із зовнішніх джерел. Якщо послуги, пов'язані з логістикою, надаються пов'язаними особами, може знадобитися аналіз відповідності таких витрат принципу «витягнутої руки».

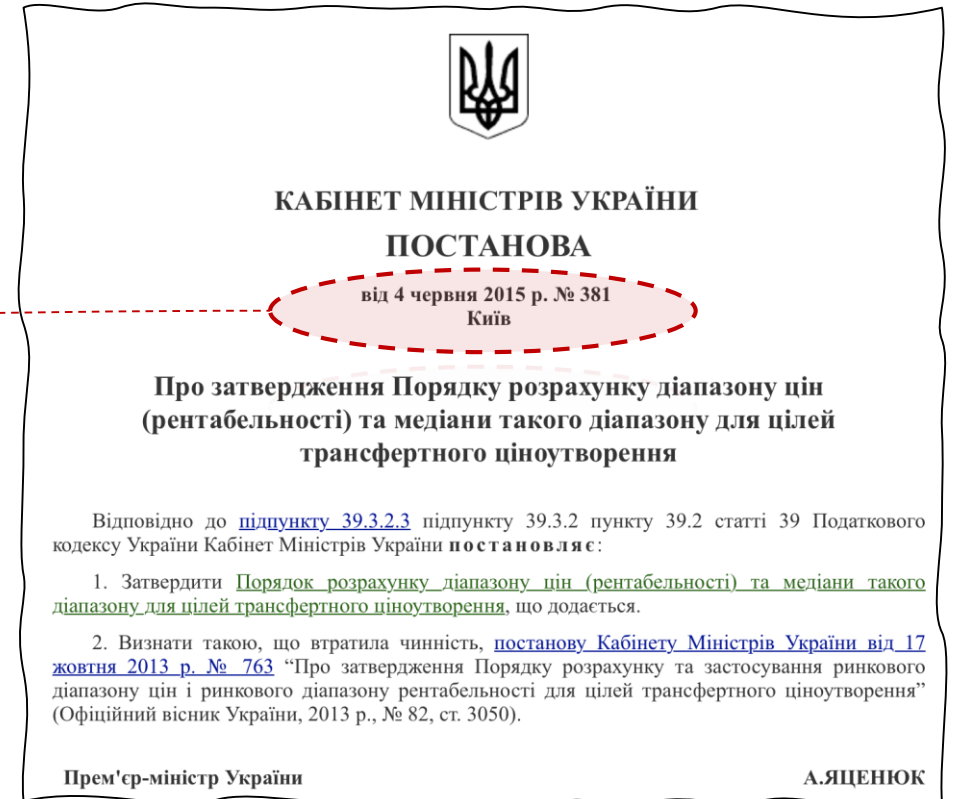
Внесення коригувань зіставності

Коригування відмінностей у строках поставки

1. У разі наявності відмінностей у строках поставки контрольованої операції з сировинними товарами та строками поставки у зіставних операціях допускається згладжування цього фактору шляхом застосування діапазону цін за період до дати ціноутворення, узгодженої сторонами контрольованої операції та зазначеної у повідомленні, який розраховується як різниця між строком поставки зіставних операцій та фактичним строком поставки.
2. Розрахунок діапазону цін за цей період проводиться згідно з порядком розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани діапазону цін (рентабельності), затвердженим КМУ.

Приклад: Платник податків уклав 20 квітня контракт на поставку 29 квітня (через 10 днів) пшениці 3 класу з вмістом протеїну 11,5% на умовах поставки FOB порти групи Одеса та направив повідомлення про укладення відповідного договору. При цьому, платник податків у квітні здійснював операції з продажу непов'язаним особам пшениці 3 класу з вмістом протеїну 11,5% у співставних обсягах на умовах поставки FOB порти групи Одеса, але строки поставки за цими контрактами складали 25 днів.

Оскільки строки поставки контрольованої операції з сировинними товарами та строки поставки внутрішніх зіставних операцій відрізняються, допускається згладжування цього фактору шляхом застосування діапазону цін за період з 6 квітня по 20 квітня (15 днів) згідно з порядком розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани діапазону цін (рентабельності), затвердженим КМУ.

Внесення коригувань зіставності

Коригування на винагороду трейдера

Коригування на винагороду трейдера здійснюється як компенсація за виконання торгово-посередницьких функцій **за умови, що сторони контрольованої операції нададуть достатнє обґрунтування** фактичного виконання функцій, прийняття ризиків та використання активів, пов'язаних з придбанням (продажем) сировинних товарів, безпосередньо нерезидентом, зокрема, але не виключно:

- ✓ наявність кваліфікованого персоналу, який фактично здійснює виконання функцій та прийняття ризиків, обов'язкових для ділової практики придбання (продажу) сировинних товарів;
- ✓ наявність офісу/приміщень, де здійснюється відповідна діяльність;
- ✓ ефективне управління іноземною компанією (проведення зборів виконавчого органу, прийняття управлінських рішень і здійснення іншої поточної (операційної) діяльності, управління банківськими рахунками, ведення бухгалтерського або управлінського обліку; управління персоналом тощо) в юрисдикції її розташування.

У разі ненадання достатнього обґрунтування
коригування на винагороду трейдера
НЕ здійснюється

Коригування **розраховується на тонну**
сировинних товарів за алгоритмом

Внесення коригувань зіставності

Коригування на винагороду трейдера

Коригування на винагороду трейдера розраховується **на тонну** сировинних товарів за таким **алгоритмом**:

1

для торгової компанії

визначаються (у тому числі шляхом розподілу на обґрунтованій та послідовній основі) операційні витрати (адміністративні витрати, витрати на збут та інші), які безпосередньо пов'язані з реалізацією сировинних товарів

для комісіонера

визначаються комісійні витрати

2

до операційних/комісійних витрат додається націнка до витрат у розмірі **25 відсотків**

3

розраховується коригування на винагороду трейдера, виходячи з фактичних операційних витрат нерезидента збільшених на

- ✓ 25%, або
- ✓ медіану діапазону рентабельності операційних витрат, та кількості відповідних сировинних товарів у тоннах

При визначені операційних / комісійних витрат

- **НЕ враховуються «наскрізні» витрати**, що сплачуються третім особам (витрати на транспортування, страхування або логістику, які вже відображають ціну, сформовану відповідно до принципу «витягнутої руки»);
- витрати визначаються за той звітний (податковий) період (рік), що і контрольована операція;

Якщо платник податку підтвердить **вищий, ніж 25%, ринковий рівень рентабельності** операційних витрат (адміністративні витрати, витрати на збут та інші) у зіставних неконтрольованих операціях, то до операційних/ комісійних витрат додається націнка **у розмірі медіани діапазону рентабельності** операційних витрат

Внесення коригувань зіставності

Коригування відмінностей в умовах платежів

Випадки коригування відмінностей в умовах платежів

(попередня оплата враховується зі знаком «-»)

- ✓ позитивна різниця між періодом фактичної оплати та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін при експорті
- ✓ негативна різниця між періодом фактичної оплати та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін при імпорті
- ✓ негативна різниця між періодом фактичної оплати та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін при експорті
- ✓ позитивна різниця між періодом фактичної оплати та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін при імпорті

Коригування відмінностей в умовах платежів здійснюється за відповідними **формулами в ОБОХ «НАПРЯМКАХ»** (у випадку позитивної різниці і у випадку негативної різниці) як для операцій експорту, так і для операцій імпорту.

Таким чином, досягається однаковий підхід до застосування цього коригування «для бюджету» і «для платника податків»

Внесення коригувань зіставності

Коригування відмінностей в умовах платежів

Експорт (–), Імпорт (+)

Коригування між періодом фактичної оплати та умовами

оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін:

$$Ок = Цді \times i / 365 \times n, \text{ де}$$

Ок – сума коригування відмінностей в умовах оплати товарів (за тонну);

Цді – зіставна ціна на товар (за тонну), зазначена у внутрішніх/зовнішніх джерелах інформації з найбільш відповідними умовами постачання;

i – середньозважена процентна ставка за депозитами нефінансових корпорацій у відповідній валюті в юрисдикції резидентства контрагента, але не вище ніж середньозважена процентна ставка за новими депозитами нефінансових корпорацій у відповідній валюті в Україні (публікується в рамках грошово-кредитної статистики Національного банку України);

n – різниця (негативна – при експорті, позитивна – при імпорті) між періодом фактичної оплати (для попередньої оплати – зі знаком «–») та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін (для попередньої оплати – зі знаком «–»).

Експорт (+), Імпорт (–)

Коригування між періодом фактичної оплати та умовами

оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін:

$$Ок = Цді \times i / 365 \times n, \text{ де}$$

Ок – сума коригування відмінностей в умовах оплати товарів (за тонну);

Цді – зіставна ціна на товар (за тонну), зазначена у внутрішніх/зовнішніх джерелах інформації з найбільш відповідними умовами постачання;

i – середньозважена процентна ставка за новими кредитами нефінансовим корпораціям у відповідній валюті (публікується в рамках грошово-кредитної статистики Національного банку України);

n – різниця (позитивна – при експорті, негативна – при імпорті) між періодом фактичної оплати (для попередньої оплати – зі знаком «–») та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін (для попередньої оплати – зі знаком «–»).

Див. приклади 3 та 4 у підрозділі 2.7.5 розділу 2.7 частини II Загального Порядку

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Внесення коригувань зіставності

Коригування відмінностей в умовах платежів

$$Ок = Цді \times i / 365 \times n, \text{ де}$$

Ок – сума коригування відмінностей в умовах оплати товарів (за тонну);

Цді – зіставна ціна на товар (за тонну), зазначена у внутрішніх/зовнішніх джерелах інформації з найбільш відповідними умовами постачання;

i – середньозважена процентна ставка за депозитами нефінансових корпорацій у відповідній валюті в юрисдикції резидентства контрагента, але не вище ніж середньозважена процентна ставка за новими депозитами нефінансових корпорацій у відповідній валюті в Україні (публікується в рамках грошово-кредитної статистики Національного банку України);

n – різниця (негативна – при експорті, позитивна – при імпорті) між періодом фактичної оплати (для попередньої оплати – зі знаком «-») та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх

$$Ок = Цді \times i / 365 \times n, \text{ де}$$

Ок – сума коригування відмінностей в умовах оплати товарів (за тонну);

Цді – зіставна ціна на товар (за тонну), зазначена у внутрішніх/зовнішніх джерелах інформації з найбільш відповідними умовами постачання;

i – середньозважена процентна ставка за новими кредитами нефінансовим корпораціям у відповідній валюті (публікується в рамках грошово-кредитної статистики Національного банку України);

n – різниця (позитивна – при експорті, негативна – при імпорті) між періодом фактичної оплати (для попередньої оплати – зі знаком «-») та умовами оплати для внутрішніх/зовнішніх зіставних цін (для попередньої оплати – зі знаком «-»).

Якщо джерела інформації для отримання котирувальних цін не містять інформації щодо умов платежу, то вважається, що такі умови котирувальних цін відповідають звичайній комерційній практиці, типовій для того чи іншого ринку

Якщо умови котирувальних цін публікуються на умовах звичайної комерційної практики, типової для того чи іншого ринку (без зазначення конкретних строків розрахунків), може бути використана інформація з договорів з першою непов'язаною особою у ланцюгу постачання сировинних товарів та/або умови закупівель в рамках тендерів на відповідних ринках збуту (у відповідних країнах призначення), та/або відповідна інформація із стандартних форм контрактів міжнародних торгових асоціацій (наприклад, FOSFA, GAFTA)

Застосування методів трансфертного ціноутворення, інших ніж метод ПНЦ. Частина III Порядку

1. Застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни **обов'язкове** для визначення відповідності умов контрольованих операцій із сировинними товарами принципу «витягнутої руки».
2. У тих **рідкісних випадках**, коли застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни неможливо, та застосування платником податків для встановлення відповідності умов контрольованих операцій із сировинними товарами принципу «витягнутої руки» іншого **найбільш доцільного** методу за даних обставин, наприклад, методу ціни перепродажу, «витрати плюс», чистого прибутку або розподілення прибутку, **платник податків у документації з трансфертного ціноутворення повинен:**

- обґрунтувати неможливість застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни або те, що метод порівняльної неконтрольованої ціни не є найбільш доцільним щодо фактів та обставин здійснення контрольованої операції;
- зазначити інформацію про всіх осіб, які брали участь у ланцюгу постачання таких товарів від виробника (постачальника) до першої непов'язаної особи або особи - нерезидента, який не відповідає критеріям, визначеним підпунктами «в»-«г» підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Кодексу. Інформація має містити дані про рівень показників рентабельності цих осіб, які є найбільш доцільними, виходячи із фактів та обставин їх діяльності у ланцюгу постачання.

У разі коли платник податків не надасть такої інформації, контролюючий орган має право самостійно визначити рівень ціни контрольованої операції, що відповідає принципу «витягнутої руки», за методом ПНЦ

Критерії вибору найбільш доцільного методу трансфертного ціноутворення та правила пріоритетності методів визначені підпунктом 39.3.2.1 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 Кодексу.

Вибір показника рентабельності

Приклади вибору найбільш доцільного методу трансфертного ціноутворення

**Для тих рідкісних випадків, коли застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни є неможливим*

5. Приклад 5:

Даний приклад стосується лише рідкісних випадків, коли застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни є неможливим.

Компанія А - резидент України (закупівельна компанія) купує сировинні товари у пов'язаних і непов'язаних виробників і продає їх пов'язаній Компанії Б - нерезиденту (трейдеру).

Компанія А виконує функції по дослідженню ринку, придбанню товарів, контролю якості, зберіганню, транспортуванню товарів тощо. Компанія А також використовує нематеріальні активи, зокрема розвиває, підтримує і використовує стратегічні відносини з місцевими постачальниками сировинних товарів, а також використовує глибоке знання ринку, що дозволяє купувати товар за конкурентними (вигідними) для Компанії А цінами.

Сировинний товар продається Компанії Б, яка координує торговельну діяльність і продає товар за цінами міжнародного ринку різним клієнтам на стандартних положеннях і умовах. При здійсненні своєї діяльності трейдер виконує лише обмежені функції і бере на себе обмежені ризики. Функції координації продажів вимагають лише обмежених навичок і ноу-хау завдяки добре налагодженому та прозорому ринковому середовищу. Трейдер також передає більшість логістичних і транспортних функцій незалежним третім особам.

Питання полягає в тому, **яка частина прибутку**, що є результатом значної різниці між ціною купівлі та ціною продажу, повинна бути отримана закупівельною компанією, а яка частина повинна бути отримана трейдером.

Значний прибуток створюється за рахунок здатності Компанії А купувати товар за конкурентними цінами, в той час як вартість, створювана Компанією Б, обмежується функцією координації продажів, яку вона виконує.

- ✓ Найбільш доцільний метод – **метод чистого прибутку із застосуванням показника рентабельності операційних витрат** (адміністративних витрат, витрат на збут та інших).
- ✓ Сторона, що досліджується – **трейдер**.

Вибір показника рентабельності

Приклади вибору найбільш доцільного методу трансфертного ціноутворення

**Для тих рідкісних випадків, коли застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни є неможливим*

6. Приклад 6:

Факти ті ж, що і в прикладі 5, але з такими відмінностями.

Компанія Б на додаток до функції координації також бере участь в арбітражній торгівлі, а також за допомогою своїх глибоких досліджень ринку і маркетингової діяльності розвиває цінні ноу-хау, пов'язані з клієнтами, які вимагають специфічних характеристик даного сировинного товару. Трейдер проводить безперервне дослідження ринку для виявлення таких клієнтів, яким потрібні певні характеристики товару у зв'язку з потребами їх виробничих процесів, і частина обсягів товару, що відповідає цим конкретним характеристикам, продається цим клієнтам для отримання значної ринкової премії, яка інакше не була б зароблена, якби товар просто продавався на загальному ринку сировинних товарів, що не надає додаткової вартості даними характеристикам.

Крім того, Компанія Б також виконує функцію збереження сировинних товарів в значних обсягах з метою отримання вигоди від коливання цін.

Поеднання цих факторів дозволяє трейдеру продавати частину обсягів товарів зі значною премією в порівнянні зі звичайними цінами на міжнародному ринку, що в основному відображає специфічні ноу-хау ринку збуту і розвиток відносин з відповідними покупцями. Компанія Б також отримує додатковий прибуток від різниці в часі і коливанні цін на сировинні товари.

Таким чином, обидві компанії мають істотне значення в створенні вартості і не можуть розглядатися окремо одна від одної. У даному випадку використовується метод розподілення прибутку для оцінки внеску компаній у сукупний дохід.

Питання полягає в тому, **яка частина прибутку**, що є результатом значної різниці між ціною купівлі та ціною продажу, повинна бути отримана закупівельною компанією, а яка частина повинна бути отримана трейдером.

Обидві компанії мають істотне значення в створенні вартості і не можуть розглядатися окремо одна від одної.

✓ У даному випадку використовується метод розподілення прибутку для оцінки внеску компаній у сукупний дохід.

Вибір показника рентабельності

У разі обґрунтованого застосування платником податків для встановлення відповідності умов контрольованих операцій із сировинними товарами принципу «витягнутої руки» інших методів ТЦУ, ніж метод ПНЦ, здійснюється **вибір показника рентабельності** з урахуванням факторів, визначених підпунктом 39.3.2.4 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 Кодексу

Розділ 3.7 частини III
Загального Порядку

Метод	Фін. показник	Формула	Приклади застосування
Метод ціни перепродажу	Валова рентабельність	Валовий прибуток / Виручка від реалізації	Повнофункціональний трейдер, за умови якщо під час перепродажу товару здійснюється підготовки товарів до перепродажу та його транспортування (поділ товарів на партії, формування поставок, сортування, перепакування), змішування товарів
Метод «витрати плюс»	Валова рентабельність собівартості	Валовий прибуток / Собівартість	Закупівельна компанія з обмеженим ризиком. Контрактний виробник, виробник, що працює на давальницькій сировині. Постачальник допоміжних послуг/агент зі збуту (із закупівлі)/комісіонер
Метод чистого прибутку	Чиста рентабельність	Операційний прибуток / Виручка від реалізації	Повнофункціональний трейдер
Метод чистого прибутку	Чиста рентабельність витрат	Операційний прибуток / (Собівартість + Операційні витрати)	Закупівельна компанія з обмеженим ризиком. Контрактний виробник, виробник, що працює на давальницькій сировині. Постачальник допоміжних послуг/агент зі збуту (із закупівлі)/комісіонер
Метод чистого прибутку	Рентабельність операційних витрат	Валовий прибуток / Операційні витрати	Трейдер з обмеженим ризиком
Метод чистого прибутку	Рентабельність активів/капіталу	Операційний прибуток / Активи; Операційний прибуток / Капітал	Контрактний виробник (коли активи є головним фактором отримання прибутку, а інформація про інші потенційні показники рентабельності недоступна, або її не можна використовувати з належною мірою надійності)

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Наказом Міністерства фінансів України, будуть затверджені наступні документи:

- **Загальний порядок** встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу «вितягнутої руки»;
- Порядок встановлення відповідності умов контрольованої операції з **експорту зернових, олійних культур та продуктів їх переробки** принципу «вितягнутої руки»;
- Порядок встановлення відповідності умов контрольованої операції з **експорту залізорудної сировини** принципу «вितягнутої руки»;
- Порядок встановлення відповідності умов контрольованої операції з **імпорту енергетичного та коксівного вугілля** принципу «вितягнутої руки»;
- Порядок встановлення відповідності умов контрольованої операції з **імпорту нафтопродуктів та зріджених вуглеводневих газів** принципу «вितягнутої руки»;
- Порядок встановлення відповідності умов контрольованої операції з **експорту чавуну, брухту чорних металів та металопродукції з чорних металів** принципу «вितягнутої руки»;
- Порядок встановлення відповідності умов контрольованої операції з експорту та **імпорту феросплавів** принципу «вितягнутої руки».

Формула визначення зіставних цін – коригування

для контрольованої операції з експорту залізорудної сировини на основі котирувальних цін

Котирувальні ціни, які використовуються для порівняння з цінами контрольованої операції з експорту залізорудної сировини, зокрема повинні містити таку інформацію:

- найменування товару;
- якість продукції (стандартний вміст заліза, вологість, домішки кремнезему, домішки глинозему, домішки фосфору, домішки сірки тощо);
- валюта ціни;
- котирувальна ціна;
- умови поставки (базис поставки);
- обсяг товару для обраних умов поставки;
- строк поставки;
- умови платежу

$$Цз = Цді +/- Зв +/- Дв - Вв + Оп +/- Тк + Ок - Тв +/- Вк, де$$

Цз – котирувальна ціна на товар, зіставна з умовами контрольованої операції;

Цді – котирувальна ціна на товар, зазначена у джерелі інформації, з найбільш відповідними умовами постачання;

Зв – коригування на вміст заліза;

Дв – коригування на вміст домішок (кремнезем, глинозем, фосфор);

Вв – коригування на вміст вологи;

Оп – премія за різницю між рудою та кусковою рудою/концентратом/окатишем (за умови незіставності або відсутності котирувальних цін на окатиші);

Тк – коригування відмінностей у витратах на доставку;

Ок – коригування відмінностей в умовах оплати (позитивне або негативне значення);

Тв – винагорода трейдера;

Вк – коригування відмінностей у валюті ціни.

Якщо джерела інформації для отримання котирувальних цін не містять інформації щодо умов платежу, то вважається, що такі умови котирувальних цін відповідають звичайній комерційній практиці, типовій для того чи іншого ринку

Пояснення щодо переліку коригувань та їх застосування

для контрольованої операції з експорту залізорудної сировини на основі котирувальних цін

Цді

Визначення зіставних цін для контрольованої операції з експорту залізорудної сировини, зазначеної у товарній групі 2601 згідно з УКТ ЗЕД, здійснюється з використанням цінових індикатора, як правило, сформованих на базисі поставки CFR порт Циндао (Китай).

Зв

Дв

Вв

Для забезпечення зіставності якісних характеристик товарів котирувальні ціни на залізорудну сировину можуть бути скориговані як в сторону збільшення, так і в сторону зменшення відповідно до наведених у джерелах інформації диференціалів вмісту 1% заліза, 1% кремнезему, 1% глинозему та 0,01% фосфору порівняно з типовими вимогами до якості.

Оп

Для окатишів, концентратів та кускової руди можуть виплачуватись премії до ціни в порівнянні з типовими вимогами до якості руди, інформація про які міститься в джерелах інформації з котирувальними цінами. Якщо наявна зіставна інформація щодо котирувальних цін на окатиші, коригування на премію для окатишів не здійснюється.

Тк

Базисні умови поставки контрольованої операції зіставляються з інформацією для зіставних товарів відповідно до правил «Інкотермс». Коригування відмінностей у витратах, необхідних для доставки товарів від базису поставки контрольованої операції до базису поставки котирувальної ціни, здійснюється відповідно до вартості транспортних витрат на перевезення однієї тонни товару та підтверджується документами щодо фактичних витрат та/або інформацією із зовнішніх джерел.

Пояснення щодо переліку коригувань та їх застосування

для контрольованої операції з експорту залізорудної сировини на основі котирувальних цін

Ок

Коригування відмінностей в умовах оплати здійснюється у випадку невідповідності умов платежів для котирувальних цін та контрольованої операції. Якщо умови котирувальних цін, передбачають для базису CFR порт Циндао (Китай) розрахунки акредитивом, який виконується шляхом платежу за пред'явленням документів, то дата оплати, наприклад, для базису FOB Чорне море не повинна перевищувати строки розрахунків, визначених виходячи зі строку транспортування до Китаю, перевірки документів та здійснення операцій банком. В іншому випадку, здійснюється відповідне коригування умов оплати.

Тв

Допускається коригування на винагороду трейдера як компенсацію за виконання торгово-посередницьких функцій, розраховану на тонну відповідних сировинних товарів, виходячи з фактичних операційних витрат нерезидента (адміністративних витрат, витрат на збут та інших

витрат), збільшених на відповідну надбавку, але лише у разі дотримання умов, що: (i) базис поставки контрольованої операції суттєво географічно відрізняється від базису поставки котирувальної ціни; (ii) наявність трейдера є звичайною умовою торгівлі на цьому ринку; (iii) сторони контрольованої операції нададуть достатнє обґрунтування фактичного виконання функцій, прийняття ризиків та використання активів, пов'язаних з придбанням (продажем) сировинних товарів, безпосередньо нерезидентом.

Вк

Відмінності у валюті ціни контрольованої операції та котирувальних цін можуть бути скориговані на підставі офіційного курсу гривні до іноземних валют, установленого Національним банком України, якщо однією з валют є гривня, та крос-курсу, визначеного згідно з офіційним курсом гривні до відповідних іноземних валют, – у решті випадків.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Дякуємо за увагу!